RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

NAM THỨ MƯỜI HAI. — SỐ THỨ 2589 — MỖI SỐ 0$03 — NGÀY CHỦ-NHẬT 1er NOVEMBRE 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 4314

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI							
	Một năm	Sáu tháng	Ba tháng	Một tháng	Các công-sở	Các làng và Tổng-lý và Kỳ-lục	Hanoi, các tỉnh Bắc-kỳ và Pháp	Hanoi cước
Một năm	6$ 00	6$ 00	6$ 00	6$ 00	8$ 00	6$ 00	12$ 00	
Các làng và								
Các công-sở	»	8 . 00	8 . 00	8 . 00	9 . 00	»		
Sáu tháng	3 . 00	3 . 50	3 . 20	3 . 20	3 . 30	6 . 00		
Ba tháng	1 . 50	1 . 75	1 . 60	1 . 60	1 . 65	3 . 00		
Một tháng	0 . 50	0 . 60	0 . 55	0 . 55	0 . 60	1 . 00		

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.

Une seule insertion . . . . 0$ 30 le c/m
Par contrat annuel . . . . »
Par centimètre et par insertion . . . . 0$ 15 le c/m
Réclame dans la 1re page . . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales . . 1$ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Một điều mong-mỏi về các nhà y-học nước ta sau này

Nội các ban học cao-đẳng chuyên môn ở nước ta bây giờ thì có ban y-học là thành lập trước tiên mà qui-mô hoàn-bị hơn cả. Hiện nay các sinh-viên theo học ở trường y-học đã có thể học đến lấy bằng tiến-sĩ được; đường học càng rộng, công học càng thâm, ta có thể mong được rằng trong y-học-giới nước ta sau này sẽ cũng sản xuất có nhiều những tay y-học danh-gia, vì mười mấy triệu giái tốt trai lành, giả nua trẻ yếu của nòi giống Việt-Nam ta mà càng đáng cái chức-vụ cứu nhân độ thế.

Mà cái chức-vụ ấy ở xã-hội ta sau này, không mong mà có các nhà y-học mới ta thì cũng không còn mong vào đâu được nữa. Tuy ta vốn cũng có một nền y-học cổ, cái y-học cổ đó cũng không phải là không hay; Thần-nông, Hoàng-đế, Biển-thước, Hoa-đà, những bậc danh-y trong lịch sử nghề thuốc ở Á-châu này mấy ngàn năm nay kể không xiết kể; ngay ở nước ta thì như cụ Lãn-ông, cụ Trạch-viên v. v. cũng đều đã nổi danh quốc-thủ, cũng từng cứu giúp cho nòi giống nhà được nhiều những chứng bệnh nguy hiểm, khỏi tử hồi sinh. Đương cái thời đại giao-thông còn hẹp-hòi, nhân sự còn đan giản, cái tính lực của loài người chưa tiêu hao lắm, cái bệnh tật của loài người chưa truyền nhiễm mau, thì cái y-học cổ đó thật cũng đủ để mà diên niên khước bệnh. Nhưng khốn thay! Cái y-học cổ đó cũng đã theo cái nho-học cổ mà mòn-mỏi gần hết mất rồi; đến ngày nay chỉ thấy có người làm thuốc thì nhiều, mà người học thuốc thật không có mấy; kinh mạch ai mà thông hiểu, phương dược ai mà tinh tường; những ông lang mà thật có học-thức, có kinh-nghiệm, mười bệnh may chữa lành được độ năm sáu, xét kỹ ra cả xứ họa hoằn mới có được một vài ông, mà chắc hết đời các ông, thì cái học thức, cái kinh-nghiệm của các ông cũng sẽ theo các ông mà hết; còn ngoài ra những bác « lang thang » đua nghề thuốc làm cái kế khi biển kiếm ăn, e con dao cầu không khỏi có lúc thành ra lá lưỡi giáo nhọn giết người, mà quyển sách rất gia truyền không khỏi có lúc thành ra đạo bùa thiêng tống tử. Cái tính mệnh, cái sức khỏe của cả một nòi giống mình mà phó thác ở trong tay một hạng người như thế thì còn mong nỗi gì?

Từ khi có y-học Đại-pháp truyền bá sang ta, người mình cũng đã đều công nhận cái y-học ấy là nghiên cứu được tinh-vi, thí-nghiệm được đích-xác hơn cái y-học cũ của mình, cũng biết cái y-học ấy là cái lợi-khí vệ sinh bảo chứng của khắp các nước Âu-Mỹ đời nay, đến cả nước Nhật-bản, nước Trung-hoa là những nước cùng theo một cái y-học cổ với mình xưa nay, bây giờ cũng phải thâu-thái vào để mong được khỏe nòi mạnh giống, ai cũng muốn đem cái y-học ấy mà thay vào cái y-học cổ đã quá suy đồi kia; nhưng trước kia người mình theo học về cái y-học mới ấy chưa có được bao nhiêu cái công dụng của cái y-học mới ấy, trừ một ít ở chỗ thị thành, chưa lấy gì làm phổ-cập dân-gian cho lắm. Đến nay nhân tái y-học của mình đã được một số khá-khá, mà trình độ y-học cũng một ngày một cao dần lên. Cái chức-vụ cứu nhân độ thế ở xứ ta sau này chính là ở các nhà y-học mới ta mà không có lẽ nào từ chối được vậy.

Các nhà y-học mới ta tinh thụ được cái y-học tinh-thâm mi-bí của Thái-tây thì chắc là mâu-nhiệm hơn cái y học cổ nhiều, điều đó không cần phải nói nữa. Song, đã nhận lấy cái chức-vụ rất trọng-đại là cái chức-vụ tư mệnh của người ta thì ngoài cái học thuật mâu nhiệm kia lại còn cần phải có cái tinh nhân từ, cái lòng cẩn thận đối với chức-vụ mình nữa mới được. Người xưa đã có nói: không làm ông tướng giỏi thì làm thầy thuốc hay, cái chí giúp đời của một người thầy thuốc hay cũng không khác gì cái bụng giúp nước của một người làm tướng giỏi vậy. Những bậc thiếu-niên thông-tuấn ta đã để mình vào trong y-học-giới, chắc cái sơ-tâm các ông đi học thuốc cũng vì rộ cái y-học mới là hay, là tốt, là cái lợi-khí cứu giúp nòi giống, cũng không khác gì cái lợi-khí ấy vào tay để cứu cho đồng-bào mình khỏi suy mòn, giúp cho quốc-dân mình được cường-kiện, nay học đã thành nghề, không có lẽ bão-phụ cái tài học hơn người, có thể làm phúc cho nước, làm ích cho người, khiến cho công-đức khắp bàn-dân, tiếng hay truyền muôn thuở, mà chỉ để làm cái đại-gia nọ cơm ấm áo, vinh thân phì gia. Đồng-bào mình, quốc-dân mình đem cái tinh-mệnh, cái sức khỏe ký-thác cho mình, mình nhận cái ký-thác ấy có phải là chuyện chơi, mà cầu-thả mong cho rồi việc. Một nhà đại y-học nước Pháp đã nói: Nghề làm thuốc không phải là nghề làm quan mà cũng không phải là nghề làm giàu; cái bổn-phận của người làm thuốc là phải thật dụng thương người, hết lòng trị bệnh, ai đau yếu tức là mình đau yếu, kẻ tiện cũng phải coi như kẻ quí, kẻ nghèo cũng phải coi như kẻ giàu, chỉ lấy chữa được bệnh, cứu được người là cái phần thưởng qui giá độc-nhất vô nhị của mình không còn gì hơn nữa. Có như thế thì cái chức-vụ cứu nhân độ thế của mình mới thật là trọn vẹn, mà nghề làm thuốc ở nước ta sau này mới thật là có tiến-bộ hơn xưa vậy.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 29 Octobre 1925

Hội Vạn-quốc với nước Bảo và Hy-lạp

Các báo nói hội Vạn-quốc phán xử việc phân-tranh của nước Bảo và nước Hy-lạp rất nhanh chóng, đó là một việc tỏ rằng lực lớn cho hội Vạn-quốc và chứng-minh hội có quyền-lực như cái tòn-chỉ trong các giao-ước Locarno vậy.

M. Chamberlain có gửi lời chúc mừng và cảm tạ M. Briand.

Việc ở Maroc

M. Steeg đã tới Casablanca. Quốc-vương Maroc nghênh-tiếp ông.

Việc ở Syrie

Báo *Matin* bàn về việc xảy ra ở Syrie có nói về cái đại-tướng Sarrail ở đấy đã gây nên một cái phong-trào bài Pháp. Về việc ấy hình như ông Painlevé không biết rõ tin tức.

Việc nước Đức

Trong một bài diễn-văn đọc ở Essen, ông Luther có nói nhờ có giao-ước Locarno nước Đức chiếm được một cái địa-vị trong thời-cục mới ở Âu-châu, vậy quốc-dân Đức nên sẵn lòng hoan-nghênh, vì nhờ về cái giao ước ấy, trên con đường khó khăn, Đức bước được mấy bước dài vậy.

Việc nước Nga

Ở Pétrograd có bắt được một ả thám thính việc binh rất lớn. Sở ấy do bộ tham-mưu một lân-bang đặt. Cứ như giấy má bắt được, thì bọn thám-thính mưu hại đường Lôa-xa và cầu cống của nhà binh.

Ở Moscou mới mở một trường đại-học Trung-hoa. M. Radek được cử vào chức học-trưởng.

Việc nước Nhật bản

Các báo Trung-hoa và Nhật bản hoan-nghênh bài diễn-văn của M. Hioki về cái thái-độ của Nhật tại hội-đồng quan thuế. Ở Tokio nói rằng có lẽ Nhật-bản chỉ muốn nhân cuộc hội-nghị để xin trong việc giao-tế với Trung-hoa, được hưởng cái khoản tối-hu-quốc.

Thác năm nay được mùa, không cần phải mua ở ngoài, và bông Hoa-kỳ lại hạ giá, xem việc buôn bán ở Nhật năm nay có cơ được lợi.

Số gạo xuất-cảng của mấy xứ Viễn-đông

Số gạo xuất-cảng của Đông-dương, Xiêm-la và Đ.Ấn-Độa từ ngày 1er janvier đến 30 septembre 1925, như sau này:

1° Ở Saigon gửi đi Âu-châu: 231.215 tấn; gửi đi các nơi khác: 911.526 tấn, cộng là 1.142.739 tấn.

2° Ở Bangkok gửi đi Âu-châu: 93.316 tấn; gửi đi các xứ khác: 942.615 tấn, cộng là 1.036.931 tấn.

3° Ở Rangoon gửi đi Âu châu: 566.567 tấn; gửi đi các nơi khác: 2.100.171 tấn, cộng là 2.666.738 tấn.

(Indopacifi)

Một kiểu tàu bay mới

Ở Farnbrough (nước Anh) đã thí-nghiệm một cái phóng ngư-lôi thủy-phi-cơ, số thử bay luôn 30 giờ. Có các nhà giám-định và nhiều quan ủy-viên tại các bộ đại-sứ ở Londres đến xem.

Một thứ thuốc mới phát minh

Có tin rằng đã tìm thuốc tiêm trừ bệnh động-kinh. Người ta làm cho chó bị động mâu ở óc, khiến cho nó bị bệnh động-kinh rồi dùng con chó ấy chế một thứ thuốc tiêm cho chó lành, thì chó lành không mắc bệnh động-kinh nữa.

(Havas)

Việc Trung-hoa

Cuộc hội-nghị quan-thuế

Hội-đồng đã chia làm tiểu-ban để làm việc. Trung-hoa yêu-cầu cả thảy 4 khoản:

1· Các điều hạn chế về ngạch quan-thuế nói trong các giao-ước đều bãi đi.

2 Chánh-phủ Trung-hoa sẽ bãi khoản thuế li-kim, khi nào thi-hành ngạch thuế mới, thời sẽ bãi, chậm lắm là ngày 1er janvier 1929

3 Từ rày đến ngày ấy sẽ đặt một khoản thuế phụ tạm thời, hàng-hóa về bạng thường đóng thì đánh 5 /., hàng-hóa về hạng xa xỉ, thì đánh 30 /. Thuế phụ ấy tính ra ngoài thứ thuế ngày nay vẫn có là 5 /.

4· Ba tháng sau việc ký giao-ước này, thì bắt đầu thu thuế ấy.

Báo *Journal de Pékin* bình-phẩm về các khoản ấy có nói việc bãi bỏ khoản li-kim, là một lời nói hão, vì thuế ấy do các đốc-quân thu mà các đốc quân thì không công-nhận quyền-chính nào cả, nên vẫn đóng số tiền thu được để chi lương quân lính và chi việc riêng, chứ ổng sự ai kiểm tra bay trừng phạt.

Việc chiến-tranh

Về việc chiến-tranh chỉ thấy đem quân lính đi các nơi rất nhiều mà thôi. Tuy rằng Phùng-ngọc Tường nói rằng về đằng với Trương tác-Lâm như ngày xưa chứng Phùng còn nghe ngóng. Ngô-bội-Phu lại khai-chiến với đằng Paọng-thiên và yêu-cầu bãi cuộc hội-nghị quan-thuế, vì nhờ về cuộc hội-nghị ấy sau này có thu thêm được tiền, chỉ lợi riêng cho Trương-tác-Lâm mà thôi. *(Indopacifi)*

ĂN UỐNG THANH-ĐẠM CÓ ÍCH THẾ NÀO?

Tại một cuộc hội-nghị y-học mới đây, thầy nhày học Hoa-kỳ có bỏ ra việc hỏi phục lại cách ăn uống thanh đạm, để trừ các bệnh tật gốc ở sự văn minh mà ra.

Bác-sĩ Dawes (ở Montana) năm nay tuổi đã cao, mà vẫn khỏe mạnh lo lớn lạ thường, có nó ông không ăn thịt cá, trứng sữa, mà cả muối và bạt tiêu cũng kiêng dùng nữa. Bác-sĩ nói mình được mạnh khỏe là nhờ về sự ăn uống thanh-đạm ấy, và bảo ai hãi chước ông ít ra cũng thọ thêm được mười năm.

Nói thế thì có người hỏi bác-sĩ kiêng những thứ ấy trong bữa cơm còn có vị gì mà ăn. Bác-sĩ cũng đoán trước có người hỏi thế, nên bác sĩ có nói: Tôi ăn kiêng thế, mà hễn nào bà Hồ nhà tôi dọn cơm cũng có nấu món thay đổi nhau cả thảy tôi ba mươi chín vị ăn. Chúng tôi ăn hạt đỗ, các giống thác lác, các thứ mứt và nước chanh.

Bác-sĩ C. Y. Geddes cũng nói nên nhịn ăn và vị ăn thức uống kén chọn cần thận, là một cách rất diệu để trừ bệnh ung-độc.

Bác-sĩ Conklin ở Philadelphia chuyên môn trị các bệnh tiêu-hóa có nói trong một trăm người ốm chữa được đến bốn chục người chỉ trị bằng cách bắt uống toàn nước lã trong ba mươi những ngày mà khỏi.

LỊCH QUAN TỔNG TRƯỞNG BỘ THUỘC-ĐỊA MỚI

M. Léon Perrier nguyên-lão nghị-viên, tổng-trưởng bộ thuộc-địa, sinh ở Tournon sur Rhône (Ardèche), dòng dõi một nhà thương-mại kỹ-nghệ Lúc ít tuổi, ông được gả về cuộc thi chung của học trò các trường trung học. Ông theo học khoa học tại đại học-đường Grenoble, sau ông sung chức chánh viện thí-nghiệm động vật học và sinh mạnh học tại đại học-đường ấy, từ năm 1894, đến năm 1910; ông có khảo cứu về giống kỷ-sinh, giống tôm cá và về nghề nuôi cá. Ngoài các bài của ông viết trong các báo nông học, ông lại có khảo-cứu nhiều bài về việc sửa sang sông Rhône, và sông Isère.

Năm 1907, ông tranh cử nghị viên hàng quận ở Isère, đến năm 1910 thì tranh cử thượng nghị-viện ở Grenoble, và từ năm 1920, thì tranh cử nguyên-lão nghị-viện.

Khi lâm thời đại-nghị-viện, ông có sung chức chánh ban coi về việc mỏ, phó ban coi về việc nông-phố, và ban coi về nghề kim khí. Trong khóa nghị-viện từ năm 1914 đến năm 1919 ông sung chức hội-viên các hội-đồng tư-vấn về việc mỏ, về việc công-tác, về việc ngư nghiệp, một tay ông soạn 39 bản tờ trình hoặc bài kể đề thảo luật pháp. Tại nguyên lão nghị-viện, ông sung chức phó ban hội-đồng coi việc mỏ, hội-viên hội-đồng tài-chánh, hội viên hội-đồng học vụ, tiến thêm ủy-viên số chi thu về việc khai mỏ, và việc thủy lợi, trên thêm ủy viên về việc đặt đường phát điện-khí, việc khai mỏ sông sắn ở hạt Sarre về việc nhà máy dạm khí, và việc khai mỏ bí-tạt.

Khi ông sung chức chánh hội-đồng coi việc sửa sang sông Rhône, ông có công lớn trong công trình ấy.

Hễ có ông thuộc về tả đảng dân chủ, cấp tiến, và xã hội cấp tiến.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Chúng tôi có việc sau này: nhờ ơn quí-báo làm ơn chỉ bảo và trả lời lên báo cho thì chúng tôi được đội ơn lắm.

Nguyên tôi có người con gái lấy chồng đã ba năm, con cái không có, nay chỉ vì người chồng không hòng lòng, sinh chuyện đánh đập con tôi tàn nhẫn, hiện có ở trong cơ, nhưng nghĩ tình vợ chồng nên không thưa kiện gì cả, nhưng nó lại đưa kiện con tôi tại huyện xin ly-dị và đòi tiền cưới, mà hiện quan huyện xử chưa xong. Vậy ngài làm ơn chỉ bảo cho.

1· Con tôi không có tội lỗi gì, vẫn thương yêu chồng, mà chồng dẫy bỏ thì có thể đòi tiền lại được không?

2. Chúng tôi có thể kiện chồng rồi về tội làm nhục con tôi được không?

3. Chúng tôi có phải gửi đơn cưới lại không?

4. Quan huyện hắt chịu 10 đồng phí tổn mới chịu làm ly-dị cho con tôi thì có hợp lẽ không, hay là bên người chồng phải chịu?

LỜI ĐÁP. — Việc ấy quan huyện không có quyền xử, phải thưa tại tòa án đệ nhị cấp ở tỉnh.

Nếu lỗi ở người chồng thì tòa mới có thể bắt người chồng cấp tiền ăn cho vợ.

Bỏ vợ không thể kiện chàng rể về việc nó làm nhục con gái mình, chỉ có thể đứng thay cho con gái mà kiện ly-dị được thôi. Hay là nó có làm nhục điều mình thì mới kiện được.

Không, tiền cưới là tiền nhà trai đã cho bằn nhà gái rồi, nhà gái không bao giờ phải trả lại.

Bên nào đứng kiện thì bên ấy phải kỳ một khoản dự án tại phòng lục-sự tòa án đệ nhị cấp, nhưng cũng không làm gì đến mười đồng. Quan huyện đòi 10 đồng là tiền gì đấy, chứ bên nhà gái không phải chịu mà cũng không phải chịu.

Phạ-lan

VIỆC HANOI

Nhân dịp lễ Toussaint, nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy số báo 2590 đến ngày thứ ba 3 Novembre 1925 mới ấn-hành.

Thời-tiết

7 giờ 26 độ
15 giờ 28 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ		9$ 90
— nhì,	—	8 90
— ba,	—	8 35
Thóc hạng nhất,	—	5 35
Bắp ngô	—	5 30

Giá bạc. — Kể từ ngày 31 Octobre 1925 giá bạc ở kho Nhà-nước định là 13 f. 50.

Thị giá quốc trái. — Ngày 30 Oct. 1925 : 46,00. — 53,90. — 42,20. — 41,85. — 56,30.

Tàu chạy Hồngkong. — Tàu *Song bo* đến ngày chủ-nhật 1er novembre hồi 8 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong qua đường Hoihow và Fort-Bayard.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe-lửa 23 giờ 7 phút tối thứ bảy 31 octobre.

Hội đồng chánh-phủ. — Hội-đồng chính-phủ thường-trực đã họp sáng hôm qua tại phủ Toàn-quyền do quan quyền Toàn-quyền Mongellet chủ tọa. Các vấn đề xét trong kỳ hội đồng kỳ nhiều lắm, nay xin kể mấy việc sau này:

Việc M. Malvaux chủ báo ở Saigon xin mở một tờ báo quốc ngữ tại Bắc-kỳ và M. Vi-huyền-Đắc chủ nhà in Bảo-lợi ở Haiphong cũng xin mở một tờ;

Việc M. Déjeanlis sự đạo ở Hanoi xin cho báo Trung-hòa ra mỗi tuần lễ ba kỳ;

Việc sáp nhập các công-thổ các làng gần Haiphong vào công sản thành phố Haiphong.

Việc sửa đổi lại thuế thân của người Á-châu trú ngụ tại Bắc-kỳ;

Việc đánh thuế đạc-thổ và cấp bằn đồ ở trong các thành phố Hanoi, Haiphong, Nam định và Hà-đông.

Việc chỉnh đốn lại nghề quản lý và khế ở Đông-dương.

Việc chỉnh đốn lại thuế môn bài ở Trung-kỳ.

Việc lập ra một thứ thuế di sản của người bản xứ văn vân.

Cái án mạng ở Cát-trù. — Việc án mạng này trong báo đã nhiều lần nói đến, nhưng chưa kỳ nào kể được tinh tường, vậy nay xin theo tin của phóng sự riêng ở Phú thọ gửi đến mà đăng như sau này:

Đêm 25 rạng 26 octobre 1925, Mme Chaffarjon là một người đàn-bà góa, người đã già (tóc là bà chết cả, người ta vẫn thường gọi) ở Tỉnh-cương bị kẻ thù ám sát trong buồng ngủ, chứ không phải là kẻ cướp như tin các báo đã đăng trước. Con gái và con rể bà là M. Lacroix cùng đi vắng trước 3 4 hôm xảy ra cái án mạng này, một mình bà ở nhà, mà không có ai, đoạn người bếp về nhà ở xa, còn người bồi con gái thì về ở nhà trong đồn, cách xa độ 200 thước tây. Mọi khi cứ 5 giờ rưỡi sáng thì bà chủ thế đã giờ dậy, nhưng sáng hôm 26, mãi đến 7, 8 giờ chẳng không thấy dậy, thì những người cai, kỷ, lý trưởng làm công ở đồn điền, phải vào đập cửa gọi mãi cũng không tỉnh thức, bèn đi báo sở Cảm Phú-thọ, báo huyện Cẩm-khê và ông cố Tây ở Yên-tập. Khi các người đến nơi thì thấy một cảnh bàn cạnh khép, mở ra thấy có những vết chân dính máu rõ lắm, sang buồng bà chủ thế nằm

thì thấy bà năm ở dưới đất sanh cho, xa giường ngủ độ 2 thước tây, đã chết cứng rồi, máu mệ lênh láng khắp người. Bà chủ nhà bị mấy nhát dao đâm vào bụng lòi cả ruột ra. Ngay hôm ấy, quan phó sứ và quan cảm Phủ-thọ đã xét ngay và cho giết hết những vết chân ấy, rồi bảo tin về sở cẩn cước Hanoi cho người lên chụp hình hằng vết chân ấy. Hôm sau nữa sở mật thám, sở cẩn cước lên đấy xét chụp hình lấy vết chân tất cả những người làm công, thì xét ra có người thợ mộc tên là Nguyễn-văn-Lạn làm ở đồn điền bà chủ chết là phân so đúng với những vết chân có dính máu, vậy tên ấy phải bắt ngay. Khám xét người thợ mộc thì quả nhiên thấy những đốt ngón tay nó có vết răng cắn. Hỏi thì nó thú nhận rằng: Chính nó giữ ngôi mái nhà phá trần nhà xuống buồng bà chủ chết ngủ, rồi mở cửa cho lý-trưởng đương thứ làng Tinh-cương và hai người nữa vào. Tên thợ mộc bịt miệng cho bà chủ chết khỏi kêu, cho nên bị bà ấy cắn phải tay, còn mấy người kia họ thì vì việc hiếm thù và cướp bỏ kết bạn nhưng không lấy được, chứ không định lấy một vật gì nữa. Quan trên liền bắt tên lý-trưởng và hai người kia thì một người còn trốn, và người thợ mộc về tổng giam ở đề-lao Phú-thọ. Chỉ một mình người thợ mộc nhận, còn hai người kia vẫn chối.

Cái áo mang ghé gớm này đủ chủ ý để thà 1 ấn, hay để ăn cướp thì cũng là việc tối ư giữ man, bởi vậy có ông chàng mong rằng chóng tra ra mà trừng trị cho những kẻ ác phạm.

CHÂN GIẢ GRISE

Nhà DEMANGE 50 phố Henri d'Orléans Hanoi có nhiều chân giả (demi laine grise) dimension 821 x 80, bị kiện rách, lấm một ít, bán hạ giá 2$20 một, xin mời các quí khách chiếu cố.

HIỆU BÁO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

KIỂU MỚI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂU

Tại hiệu BÁO CHẾ MONTÈS có bán:

CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et YANILLINE dùng cho các hàng bánh và kẹo.

CHẾ TẠO VÒNG HOA PHÚNG BẰNG HẠT CƯỜM

Phần tây:	60	70	80	90	100
Giá $:	5	7	10	15	20
	105	110	115	120	
	25	30	35	40	

Cho trẻ con: 3$50, 5$00, 7$00 và 10$00

PHAN BÁ-CẦN

82 bis, Rue du Chanvre, Hanoi

Giá-mục có vẽ biếu không

Mấy phố không có nước. — Quan Đốc-lý thành phố có lợi bảo rằng vì phải sửa lại các cống dẫn nước, cho nên những phố sau này không có nước máy trong 24 giờ đồng hồ, kể từ 21 giờ tối thứ ba 3 novembre trở đi:

Phố Đường thành, phố Cửa đông (Maréchal Joffre) đường Carnot, đường Quan-thánh và các phố tiếp giáp với phố Bờ-hữu-Vị và phố Lò gạch (Briqueterie).

Lớp dạy phép tốc ký. — Lớp dạy phép tốc ký (sténographie) của phòng Thương-mại Hanoi sẽ mở vào chiều thứ tư 4 novembre hồi 18 giờ. Cứ mỗi tuần lễ có ba buổi học là thứ hai, thứ tư và thứ sáu từ 18 giờ đến 19 giờ.

TIẾNG GỌI ĐÀN

Là một tập văn luận-thuyết của Dương-bá-Trạc soạn giá 0$40 tiền gửi 0$11

HỘI CHỢ HANOI

Năm nay sẽ bắt đầu khai cuộc Hội-chợ từ ngày 29 Novembre đến 13 Décembre 1925.

Tòa án binh. — Ngày hôm qua, thứ sáu 30 octobre, Tòa án binh đã họp xử những việc sau này:

Cái hại của ma-men. — Nguyễn ngày 29 mai, người lính lê-dương tên là Peeches Pédro, chẳng biết rượu ở đâu làm sao, làm ầm-ỹ ở ngoài phố, tại Yên-bày, viên cảm Quittchini ra can-ngăn và bảo về trại, thì Peeches Pédro lại lăng mạ. Đến ngày 30 mai, viên quản Guerini dạy tận thể thao thì Peeches Pédro lại nhất định không tuân thượng lệnh.

Phiên tòa ngày 10 septembre, Pédro ra tòa, noan người bắc-bác, mà tinh-tình thật ra điên. Phiên tòa hôm qua, quan ấy-viên của chánh-phủ là thiếu-tá Batut nói rằng nên đem Pédro đến hội đồng vệ-sinh hơn rằng đem đến tòa án binh, vậy lấy nhân-đạo mà xét thì nên cho Pédro đến nhà thương mà dưỡng bệnh. Tòa tha tội cho Pédro.

Cũng lại chỉ lại rượu chè. — Ngày 30 mai, nhân là ngày phát lương và là thứ bảy, các binh-lính đóng ở Thị-cầu đều tản-mác đi chơi phố. Hai người lính lê-giương là Fotta và Mohamed cùng ra hàng rượu kia uống rượu mát; sực một người lính nữa tên là Arasonteff, cũng ra hàng ấy uống rượu, rồi thế nào sinh sự cãi nhau với hai người lính trên kia. Mohamed liền cầm tay Arasonteff lôi ra cửa, rồi một lát sau lại đánh nhau với một người lính nữa là Elioff.

Hôm sau Arasonteff và Elioff thưa rằng Fotta và Mohamed đánh mình và bắc lột tiền nong. Tòa hỏi, hai người bị cáo đều kêu là oan cả. Tòa tha cho cả hai.

Bỏ ngũ mà đi. — Nguyễn ngày ler mai, có hai bạn lính lê giương cùng 5, 6 người rủ nhau bỏ ngũ trốn, chẳng nhẽ sửa cáo để ăn thức dùng tỉnh quịn, cổ cái địa-bàn để tìm phương-hướng nữa rồi kẻ đi chân, người đi xe-đạp, định sang nhập bọn với đội quân Xích-vệ bên Tàu. Trong bọn đó thì Hasse có lấy trộm ở sở binh một khẩu súng lục, nhiều đạn và một cái đồng-hồ và Feller đến hiệu cho thuê xe đạp tên là Nam thuê một cái xe đi. Khi sang tới Tàu, gặp loạn-lạc ngăn trở không đi được, hai người đành phải bỏ bạn lộn lại, về thú và đem xe-đạp, đồng-hồ và súng ăn cắp về, còn quần áo đem đi thì mất cả.

Tòa xử Hasse phải 15 tháng tù và Feller phải một năm tù.

Hai cái nạn ô-tô ở phố hàng Thiếc. — Tối hôm qua 30 octobre hồi 9 giờ, cái xe ô-tô số T. 430 của M. Bùi-v-Ngôn đi đến hàng Thiếc, trước cửa nhà số 59 thì đã phải một người con gái tên là Lê-v-Ty, 15 tuổi đi xe-đạp qua đó và nhà cũng ở phố ấy số 16 Cậu học-trò ấy nằm ở vỉa hè đi, phải khiêng vào nhà thương chữa, nhưng xem chừng cũng không nặng lắm.

Sáng hôm nay hồi 8 giờ, M. Trần-thọ-Huy, thú-y-sĩ đi xe độc mã vừa đến cuối phố hàng Thiếc, chỗ rẽ sang phố hàng Nón, thợt có một cái xe ô-tô chạy lại đâm xầm phải. M. Huy bị ngã quăng xuống bờ hè, nhưng không can chi, còn người bồi ngồi bên cạnh thì bị ngã xuống sau đuôi con ngựa. Duy có con ngựa thì xe chạm phải bị mấy chỗ đau. Nhưng lời M. Huy nói thì xe ô tô ấy đâu là do M. Lương làm việc ở trường Bách-nghệ cầm thì phải, vì để dạy học trò tập cầm máy

TẬP BÀI THI BẰNG SƠ-HỌC YẾU-LƯỢC của Dương-quảng-Hàm và Dương tự-Quán soạn in lần thứ hai, có thêm nhiều bài giá 0$35 tiền gửi 0$11

L'ARRIVISTE

GIAN HÙNG GỚM GHÊ

Phim ảnh tâm đoạn rất hay

CHIẾU TẠI

Rạp CINÉMA PALACE

Trong một tuần-lễ

Từ thứ tư 28 Octobre đến thứ ba 3 Novembre 1925

CÁC RẠP CHỚP BÓNG

Kính cáo các ông chủ rạp chớp bóng và các nhà chiếu ảnh đong các nơ, biết rằng, ở nhà chớp bóng «Cinéma Tonkinois» 13, phố hàng Quạt, Hà nội, có bán và cho thuê chương trình rất đẹp, rất hay, giu rất phải chăng.

Muốn hỏi thêm điều gì xin viết thư đến.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said Ai-cập. Vừa

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14. — đến 17 —

KHÁM BỆNH: 0$ 5 đồng một lần

KIM GIỜ KHÁM-CHỮNG: GIÁ 1 PIN

Phòng thăm bệnh tại NƯỜNG GIA-LONG, 23, cuối đầu số 23B

K301.

Hợp-thiện hội. — Quan Đốc-lý đã cho phép bổn-hội đi quyên để lấy tiền chi về việc tặn 12 mẫu ruộng để mở rộng phần-trang, mà các nhà từ-thiện đã đề càng kỳ sau đây.

Bổn-hội thật thâm tạ lòng nhiệt-thành về việc phúc của các ông các bà trong thành-phố.

MM. Trần-văn-Thành, đốt Hưng-ký, 8 Rue Bibbot, 100 đồng; Ng.-hữu-Nghi, 57 bis, hàng Bồ 30 đồng.

Những vị cùng 20$00:

MM. Trần-tiến-Đức 41 p 5 hàng Đậu, Ngô-văn-Vinh 85 hàng Đào, Bà Hai-Phúc 15 phố nhà thương Kusch.

Những vị cùng 10$00:

MM Đỗ-Lạng Lương 27 hàng Long, Vũ-đăng-Phong 34 hàng Gai, Lê thị-Tạo 48 Quan-thánh, Ng-văn-Hợp 70 Cửa-gỗ, Ng-huy-Hợi 75 phố Mới, Bà chủ rượu vang 84 Quan-thánh, Ng-đức-Mai 14 Rue du Riz, Bà Ngô-thị-Chang 44 Quai Clémenceau, Ng-văn-Lược 46 hàng Khoai, Phạm-lê-Hiu 76 hàng Bồ, Vũ-văn-Khi dit Cự-long 17 hàng Điếu, Bà Au-liên 48 hàng Đào, Hiệu Lạc-dương 84 hàng Đào (sáng thêm).

(Còn nữa)

Mất cái ví có 360 đồng bạc. — M. Chu-tâm-Duy, ở Phù lưu (Bắc-ninh), qua Hanoi, trình rằng mất một cái ví đa trong có đựng 360 đồng bạc giấy và các giấy má vặt.

Mấy cái trộm. — Mme Nguyễn-thị-Hải, số 59 phố hàng Sì, trình rằng mất trộm một món tiền 90 đồng.

Mme Phạm-thị-Lợi, 65 phố hàng Đào, trình rằng mất trộm một món tiền 103 đồng.

M. Loupy, thầu khoán, số 78 phố R chaud, trình rằng mất, trộm 100 đồng bạc.

Sim cái thẻ thuế thân. — Có sáu cái thẻ thuế thân ở các tỉnh, về năm 1925, kẻ nào bỏ vào hộp thư, thì đã giao cho sở cảm.

Con nhà ai? — Sáng hôm nay, hồi 6 giờ 30, người ta thấy một cái xác con trai những 3 tuổi vứt ở trước cửa nhà giây thép ngoài ga.

TRUNG-HIẾU THẦN-TIÊN

Dịch tiểu-thuyết Tàu, toàn bộ 7 quyển đã đóng góp làm một, dày 2 ba trang giá 0$50 tiền gửi 0$ 20 bán ở các hàng sách và nhà Sous-giả 98 hàng Bông, Hanoi

CÁI GÌ BỀN NHẤT?

Xưởng chế tạo các thứ đồ đồng *Fonderie Tonkinoise Hoàng - xuân - Lan, phố Henri d'Orléans*, số 53 bis có nhiều thứ đồ đồng rất đẹp, mà lại hợp thời. Mua làm quà thì là một vật kỷ-niệm rất lâu dài.

Tin sau cùng

Chiến-sự ở Maroc

Sáng hôm nay M. Steeg Toàn quyền ở Maroc đã vào Rabat kinh-thành Maroc. Quan Thống-chế đã đem các tướng tinh điện với nghị. Quan Toàn-quyền có nói với binh lính bảo rằng ngài rất cảm-động về sự nghênh-tiếp ngài ở Casablanca và ở Rabat ở Rabat nhân-dân rất là nhiệt-thành.

Chiến-sự ở Syrie

Kỳ-binh Pháp đã đánh quân Druses ở miền đông-nam thành Damas. Các miền khác vẫn yên. Tin đồn rằng quân của tướng Gamelin bị tổn hại nhiều là một tin đồn sai.

Việc nước Bảo với nước Hy-lạp

Sáng hôm nay hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc đã họp kỳ hội-đồng cuối cùng. Hội-đồng định cử một hội-đồng điều-tra đến đường cương-giới Hy-lạp và nước Bảo Chánh hội-đồng là sir Horace Rumbold đại-sứ nước Anh ở Madrid. Hội-viên có một viên quan võ Pháp, một viên đại-biểu Ý, một viên đại-biểu Hà-lan và một viên đại-biểu Thụy-điển.

Tòa nội-các mới

Sáng hôm thứ hai, tòa nội-các họp. Buổi chiều đến hội-đồng các quan thượng thư họp. Ngày thứ ba tòa nội-các sẽ trình diện nghị viện.

Bão-dầu bị lật-thuyền

M. Lacaze phó chủ-nhiệm nhà Đông-pháp ngân-hàng được thưởng đệ ngũ đẳng Bảo-đầu bội-tinh.

(Iadopoc/fi)

Một nhà máy nổ ở nước Đức

Một nhà máy chế các chất hóa học ở Reinickendorff bị nổ tổn hại rất nhiều.

Một viên tướng nước Đức bị nạn

Trong khi tập bắn súng mai hoa một viên đại tá trúng phải đạn tướng Muller, chưởng binh một sư-đoàn lính bị ban đại-tướng bị hại.

(Havas)

VIỆC BẮC-KỲ

HÀ NAM

Thành-hoàng mà cũng giả-mạo ư? Người ta nói tại làng Lam cầu, huyện Duy-tiên có một chuyện giả-mạo thành-hoàng đáng tức cười, mà cũng đáng bỉ, đáng giận những kẻ bịp thiện nghịch địa nó đi đâu đến đấy. Chuyện đó là thế này: Có một người ở trên lên dưới, đem cả đến qui thần ra mà đóng một vai trò như ở sân khấu, lòng hiếu-danh rất thô-bỉ rất tàn-độc của chúng.

Nguyên đâu làng ấy có một nhà kia, vốn có một ban thờ riêng nữ gọi thần ấnh ra qui gì không biết, bấy lâu vẫn cầu cúng lễ bái riêng mấy nhà với nhau, chứ dân làng cũng không có dự chi đến cả. Kịp đến năm đầu Khải-định, có dân trình bách thửa chưa được phong tặng thì các dân làng làm giấy khai để lên xin phong tặng; dân làng đã làm giấy khai các thần-vị ở đình làng, ký kết đâu đấy, giao cho người đem trình nộp thì không biết hễ nào lại tào gan, nhân giấy khai các thần-vị của làng có chữ ký của dân đã đi, đem hạ thêm mấy vị qui thần gì của nhà nào vẫn thờ điện riêng nói trên kia vào, để sống của cụ cha sẵn, đem ra đình tạo bổ làm thành-hoàng cho cả dân thờ. Đến khi trong Bộ xét giấy dân khai, thì cứ y lời nói vị nào chưa được phong tặng thì phong tặng cho đầu phong-sự, thành thử bỗng không mà dân làng đã lại phải thờ thêm mấy vị thành-hoàng vu-vơ. Bởi vậy dân đó kêu cầu đến tai quan trên, thì nghe đâu đã có lệnh cho thu sắc đạo sắc trên ấy lại, dân không ưng thờ thì không bắt thờ, mà còn kẻ nào dám mạo-giả cả đến thành-hoàng đó, thì nghe đâu biện đương phải đem ra tòa án xét xử.

Bỗ ngờ cái làng hiếu-danh của người mình mà chăm-ngôn thay! Cần

Thanh-niên thể-thao. — Hôm chủ-nhật 8 novembre này, hội Thanh-niên thể-thao sẽ có cuộc thi chạy đường trường. Ai muốn dự cuộc thi ấy thì phải biên tên vào sổ tại hội-quán ở phố hàng Trống trước ngày 5 novembre.

Thi bắn súng. — Hôm chủ-nhật 8 novembre này, hội Thanh-niên thể-thao sẽ có cuộc thi bắn súng ở trường bắn Cửa-nam

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY ● BỌC VÀNG
Máy mỏ neo, 15 chân-kính
Mặt số kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
89, Phố Paul Bert, — HANOI
2009

BÁN GỖ :
Lim, gụ, táp đủ các sắc, ván sàn, giui nhà, than củi và than mỏ.
Có gỗ ở cửa lối đem về.
Bán buôn và bán lẻ.
Hỏi tại hiệu Nguyễn-đức-Mai
Hanoi : phố bờ sông, số 4, téléphone N° 404.
Haiphong : Phố trường Bách-nghệ, số 20 (rue de l'Arsenal) téléphone N° 389.
Hải-dương: Gare Thường-tín số 1.

BỆNH LẬU
Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.
THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá ; mà nhất là chữa không cần-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhẹ lắm.
THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả ; giá ấy ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.
Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.
Cứ thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.
Thụt sẽ để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó.
Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.
Trong khi lậu thì nên uống thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dẫu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.
Thuốc thụt Lugar. . . 1$75
Thuốc Santal Mary. ● 1$00
Bán tại nhà báo chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert. Hanoi.

成 Hiệp-Thành 協
Hiệu cơm tây Hiệp thành số 29 phố Bờ hồ (Bd Francis Garnier) từ khi có M. Chính ở Pháp về làm quản-lý thì mở-mang hơn trước nhiều, mới thuê thêm một cái nhà lầu ở số 33 phố Gia ngư liền dấy để làm phòng trọ. Không dâu lịch-sự, sạch sẽ, nằm-mê bằng lắm. Có dủ phòng tắm và chỗ để xe ô-tô.

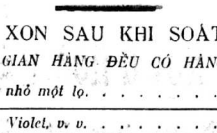

Một thứ xà-bong tuyệt hảo
Thứ xà-bong nào làm bằng mỡ dầu tinh trong, khỏi có trộn pha diêm-cường thì chỉ mới phải thiệt tốt, rửa ráy mình mẩy sạch sẽ, da-thịt giỏi mạnh, da mặt đặng minh màng tươi tốt hoài. Bởi nhớ có bọt nhiều, giống bọt sữa làm cho tro buội đống trong mấy lỗ chôn lông đều trôi sạch đi cả. Để vậy lại còn nhỏ vì xà-bong ấy khô ráo luôn luôn, nên ít hao, dùng lâu bằng hai các thứ xà-bong thường.
Savon Cadum

VIỆC KINH-ĐÔ
Những cổ-tích trong toàn-kỳ. — Bản bá trích-lục cái biên bổng kể những cổ-tích của phủ Khâm-sứ gửi cho các quan Công-sứ các tỉnh trong xứ Trung-kỳ như sau này, để công chúng được biết những nền xưa dấu cũ của tiền nhân để lại đến nay.
I. — Tỉnh Thanh-hóa
1· Hồ thành (hoàn-thành và khung-môn) thuộc xứ An-tôn, xã Tây-giai, tổng Cao-một, phủ Quảng-hóa.
2· Hồ-cung, thuộc làng Kim-âu, tổng Cao một, phủ Quảng-hóa.
3· Chùa Đại-hưng dựng bia năm 1429 thuộc xã Đại-kỳ-anh, tổng Đại-bái, phủ Thiệu-hóa.
4· Lăng, đền Lê triều dựng bia năm 1503 và năm 1514 thuộc xứ Lam-sơn, xã Quảng-yên, phủ Thọ-xuân.
5· Lê-miếu thuộc xã Kiều-đại, tổng Bố-đức phủ Đông-sơn.
6· Cầu Phụng hoàn và bia thuộc xã Duy-tinh, tổng Da-trường, huyện Hậu-lộc.
7· Trạch-nhũ và tượng đồng ; tượng gỗ thiếp vàng thuộc xã Trạch-lâm phủ Hà-trung.
8· Tỉnh-thành Thanh-hóa thuộc phủ Đông-sơn.
II. — Tỉnh Nghệ-an
1· Tỉnh-thành (thành và cửa thành, kiến lập năm 1804, tu bổ năm 1831) thuộc thành-phố Vinh.
2· Thành Ông-Ninh thuộc xã Tây-khê, tổng Vạ-phần, phủ Diễn-châu.
3· Bia đá dựng từ năm 1335 thuộc xứ Bang cam, xã Chi-khê, tổng Yên-duyệt, huyện Thanh-chương.
4· Chùa chiền gian thuộc xã Tào-khê, tổng Tào khê, phủ Quỳ-châu.
(Còn nữa).

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Muốn chữa khỏi các bệnh về dương tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế-toàn bằng chất : Santalol chất : Salol ● và chất : Urotormine
Giá 1$20 một nộp

Việc Nam-kỳ
SAIGON
Một cái án mạng già. — Mới đây ở làng Mỹ-đức (Gia-định) có xảy ra vụ án-mạng già, có tích như sau này :
Bà Nguyễn-thị-Năm kêu là thị Bền, vong làng kêu là bà Cả, vốn là nhạc mẫu thầy hang-biện Võ-văn-S. và thầy bộ đồng Nguyễn-th.-V... ở làng Mỹ-đức (Gia định), có muốn tên Võ-văn-Ên là con Kg.-thị-Nga ở muốn cất có trâu. Thường khi tên Võ-văn-Ên cắt cỏ sẵn cho trâu ăn đã vài ba ngày, thì nó về nhà mẹ nó mà chơi, nhiều khi chừng nào có lết nó mới về nhà chớ mà cắt cỏ khéo.
Đến ngày 10 Octobre rồi, tên Ên cũng cắt cỏ sẵn, rồi đi lướn, cho đến ngày 14 Octobre, chú nó là bà Cả thấy vắng lâu và hết cỏ cho trâu ăn, nên cho người qua làng Nhơn-ngãi là nhà mẹ nó ở mà kiếm. Qua đó, thì mẹ nó về anh nó là Võ-văn-Bền nói rằng nó không có về, và chạy đi kiếm táo-táo.
Cũng trong lúc đó, dưới sông làng Nhơn-ngãi lại có một cái tử-thi trôi, mặt mày thì bầy nát coi không ra, dưới chơn có buộc một cái dầm-trâm dài hơn một thước. Khi tên Bền thấy thầy ấy, thì nhận quyết cho là thầy của em nó, bị bà Cả biểu leo bẻ cau, gẫy chết, đem xuống sông mà neo, cho mất tích. Hai mẹ con thị Nga và tên Bền nhìn rằng : thầy tên Ên, vị mặt mày bầy mà cắt lưng quần nó mặc bằng vải tây đỏ còn đó, để mà nhìn dạng. Rồi đó mẹ con tên Bền đến quan mà phúc. Quan bèn phát thầy thuốc đến nơi khám-nghiệm tử-thi thì thấy ấy gẫu rã, khám-nghiệm sao cho đặng. Vì vậy nên cho chôn, mẹ con tên Bền đem hết ý phục của tên Ên mà liệm vào hòm thầy ma ấy, xóm riềng tụ tới đông vậy.
Đoạn quan mới bắt bà Nguyễn-thị-Bền kêu là thị Năm mà tra hỏi.
Đọc tới đây, chắc sao chư độc-giả cũng đều gợ rằng bà Nguyễn-thị-Bền quả là chánh-phạm trong vụ nầy. Nhưng trong khi quan bởi thẩm đang ra công[illegible]án nầy, thì lại xảy ra việc rất lạ :
Ngày 17 Octobre 1925, hương chức Hội-tề làng Phú-lễ đang nhóm tại nhà công, bỗng đâu tên Võ-văn-Ên đi lơn-ơn tới đó. Hương-chức có người biết mặt nó, mới nói rằng : thằng Ên nào đã chết rồi, còn thằng nào đi đây. Bởi vậy mới kêu nó vô mà hỏi. Thằng Ên trả lời rằng : mấy ngày rồi nó mắc đi thăm bà con, không hay chuyện chi hết. Hương-chức bèn bắt nó mà giải đến quan Biên lý Saigon.
Đến đây mới rõ ra, cái thầy ma đó chẳng phải là thầy tên Ên.
Vậy nên quan trên lên tra hỏng bà Nguyễn-thị-Bền. Còn mẹ con tên Bền vu vạ cái tử thi thì không biết sẽ định ra thế nào.
Trong vụ án mạng già nầy có mấy điều rất thật rất đáng bàn là :
1· Nếu tên Ên ăn mặt đi luôn qua xứ khác, có đời nào lâu mai đánh không tìm gặp đặng, thì chi cho khỏi bà Cả, tuổi già trên 70, phải chịu oan một cái án sát nhân, kêu tỏ cái oan[illegible] với ai ? Công lý nào, luật nào, biết cho tới chỗ ăn-ri đó ?
2· Tên đã tha bà Cả, thì lí nữa cũng bắt tội mẹ con tên Ên, vì chúng nó vu oan người lành.
3· Phải tra xét cái tử thi đó gốc ở đâu. Vì nhưa ắt cái tử thi đó gốc là chết trôi, tự tử, hay là bị người giết ?
Ô, con người ở đời hai chữ rắn may là luật !
C. L. B

Kính biếu lời đoan-chính DUC LONG Selleries số phố Tiên-Tsinh Hanoi rằng bộ đồ xe khác, kẻo có ngày nguy dân tình mang, vì ở đây có nhiều đồ rằng tại PHÁP rất bền và đẹp.

Catalogue France sur demande.

Tin Ai-lao
VIENTIANE
Mới đi người về. — M. Trần-Bạch-Biết, thư-ký bản-tỉnh có Bạch-Mã đi sang công-sự tại Vientiane, nhưng chưa tới nơi.
Nghe nói M. Biết tới nơi mà M. Trần-Quang-Cảo là thư-ký Bưu-điện sẽ được đổi về.
M. Biết thư-ký phủ Khâm sứ Ai-lao đổi về đi công-cán quyền xuống tới ngày 28 tháng này.
Hỏa hoạn. — Mấy tuần lễ nay, bà con Nam-Phẹ ta rất sợ ở đây có bầy trò đứa kiếm lợi mà chuyện bóng bóng-tiền. Lần này mới là lần đầu, tuy không được một bữa trọn-vẹn bằng tây nên nghề, song ở chỗ quê xa, quanh hẹ như thế cũng là khá lắm rồi. Khen cho bọn con hoang lạc được bầy trò chơi đáng về tiền-bạc. Người xem tiếng[illegible] bỏ ra mua đồng bóng kiếm lợi mà vui cho ba còn đồng-bang cũng lỗ một thứ đồ-chơi có ích lợi về nhà-nhỏ. Có lẽ hơn mua vui ở chốn bạc, chốn bài đư?
Đường vắng. — Thanh-hóa. — Con đường Vinh — Thanh-hóa chẳng làm tại gió đêm hôm thường hay có kẻ gian đứng rình để cướp giựt. Theo tin riêng thì có đôi đường hay không phải thuộc Đông-hà — Savannakhet đi mới nhiều thì giờ mà thêm khó-nhọc.

SÂN-NHIÊN-ĐÀI
Tối thứ bảy 31 Octobre 1925 có
HỒN TRƯƠNG-BA
DA HÀNG THỊT
Thực hư đều chứng công đường
Nghề riêng ta mới tỏ tường sự tình
Kỳ chủ-nhật 1er Novembre 1925
TỪ LINH
Vì khuôn tạo hóa nặn nên,
Người ngay chịu cái oan tình gớm ghê.
Tối thứ hai 2 Novembre 1925
HIẾU NGHĨA NHẤT MÔN
Xót tình bạt mệnh sẻ đôi,
Sao cho tròn nghĩa cùng tôi một nhà.
Tối thứ ba 3 Novembre 1925
HƯƠNG LỬA BÈN DUYÊN
Bởi lòng gì ghẻ không thương,
Tối đến tái lửa tơ vương vì tình.
Tối thứ tư 4 Novembre 1925
TÔ TRƯƠNG KẾT NGHĨA
Hai bên cha mẹ tuổi già,
Tình trong bốn bể, nghĩa là một nhà kết thân.

NGƯỜI ĐẸP
Hiền tôi vừa nhận được bên Pháp gửi sang thứ Sáp-Thơm, xưa nay Quí-khách đã công-nhận là sáp mềm thịt, trắng da, xanh tóc, chóng dài, sạch gàu khỏi chảy. Nhất là mùa hanh, thứ sáp nay lại có đức-tính chữa bệnh nẻ rất thần hiệu. Bán buôn giảm giá 20 %, bán lẻ mỗi hộp giá tiền là 0$30.
Hỏi tại hiệu Đức-long, 90, phố Mã-mây, (Hanoi).

Rượu bổ-dao:
● TONIQUE TONKINOISE ●
có từ chứng-chỉ bán khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình, tự-nhiên in ra đây, chứ không như cờ mấy thứ thuốc, vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí không, thì không sẽ có thể tin được!
Xin xem tới về sở-tính cho kỹ kẻo nhầm !!!

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.
Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kỉ-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-thuốc có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.
Bào-chế MONTÉS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
Phố Paul-Bert, phố Đông-Khánh và phố Rollandes
HANOI
BÁN XON SAU KHI SOÁT SỔ
KHẮP CÁC GIAN HÀNG ĐỀU CÓ HÀNG BÁN RẺ

Extrait aux fleurs Varel. Lọ nhỏ một lọ.	2fr.00
Phấn hạng tốt. Gelle Lubin, Violet, v. v.	3fr.00
Đồng-hồ kền Vô đơn, mặt mạ bạc, máy ngựa, lên giây được 24 giờ, 18 lignes.	45fr.00
Bút máy Gold Starry, bằng nhựa, ngòi vàng 18 carats	28fr.00
Khung ảnh, Hộp đen, Khổ carte postale.	2fr.50
Kính đen, mắt tròn, gọng écailline, thắng hay cong.	6fr.50
Đèn dầu tây hạng thấp, mô kền 1½ lignes, chiều cao 26 c/m.	32fr.00
Đèn dầu tây, chân vuông, mô kền 1½ lignes, chiều cao 34 c/m.	50fr.00
Chén cà phê faience trắng, lành vại có đĩa.	2fr.00

BOITE POSTALE N° 40
TÉLÉPHONE N° 126
Adr. Tél. MAGARÉUNIS

Hiệu kim-hoàn
HOÀNG-QUANG-THỊCH
Bijoutier
CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF
Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi
Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chế-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chỗ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vững dạ tuổi. Các ngài chiếu cố lại nhà hàng "xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

ALBERT MOREAU JEUNE
TIỆM MÁY
5, phố nhà Thờ Hanoi
Có lời kính-cáo để các bạn hàng biết rằng, bản hiệu chủ-nhân vừa ở Pháp sang, có đem theo rất nhiều các thứ, vải, đồ thiệt đẹp, thiết hợp thời-trang tối Kinh-kỳ Đại-pháp. (Parisiennes).
Quần áo cắt đo rất cẩn-thận chắc chắn.
RẺ nhanh rất lắm
Bắn 19 Octobre này sẽ khai-chương

CÔNG-TY THUỐC-LÁ AN-ĐÉ-RI
(Société des Tabacs Algériens)
英 球 烟 仔 總 代 理
THUỐC-LÁ CHÍNH HIỆU
« MONDIA »
mỗi bao 20 điếu, bao lịch-sự
CÓ GỬI ĐI CÁC TỈNH
Một trăm (100) gói thuốc cuốn rồi, 8$50 cả tiền cước gửi đi các nơi và tiền hòm
河 內 丙 南 遠 東 公 司 特 行 四 厥 號
CÔNG-TY XUẤT-CẢNG VIỄN-ĐÔNG
(Compagnie d'Exportation d'Extrême-Orient)
C. E. D. E. O
14, Phố hàng Vôi — HÀ NỘI
ĐỘC-QUYỀN ĐẠI-BIỂU BÁN THUỐC-LÁ ẤY

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh gíp.

Mắc bệnh gíp, thường sốt lạ, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh gíp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

Thuốc hiệu

ASPIRINE

DES

USINES DU RHÔNE

là thuốc để uống trị những bệnh : Nóng lạnh, sổ mũi, rệm mình các chứng rét cữ. Nhức đầu, nhức ốc, nhức răng Đau mình, đau mẩy, đau lưng Nhức gân cốt, trật cổ

có bán cùng trong các nhà bán thuốc

Phải đòi hỏi cho đặng hiệu "USINES du RHÔNE" mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dày, đau độ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

祥和裕
YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS
68, Rue des Cantonnais, 68
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ sức nhiều, hàng tốt nhiều lắm, hàng thật rẻ, giá thật rẻ

Có bán sỉ hàng ta (Bắc-kỳ) như the, nuyến, đoạn, lụa, vàng, quế, sơn sống, vỏ hàng Saigon như Hà-tiên, sơn nón.

Nay mới có đủ các mũi, lông thâm, mapa đen để mãn rộng khổ. Những hàng này bán buôn từng tấm, chớ không bán lẻ và không có mẫn gửi đi cho tiện, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

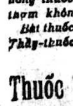
Quí-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu sẽ gửi contre remboursement.

Cần-bạch
YU-WO-TSEONG

2010

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết sẵn.
Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu. thân thể mỏi mệt gầy còm, hay bị kém huyết sinh ra rác phổi. làm cho hay ho nội nóng thuốc này rất để, vì có mùi thơm không có vị gì lạ cả.
Dùng thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

MAU BỔ 1$40

NGẬM MỘT HƯỞN

VALDA

TRONG MIỆNG

Thì Khỏi đau đớc giọng, Khan cổ, Khỏi nóng lạnh, sổ mũi, và lại Không ho.

Có nghẹt mũi, ho nhiều, mà ngậm được thuốc ấy thì cũng hết liền.

Ấy là

một thứ thuốc thần hiệu lắm

ĐỂ MÀ TRỊ

các chứng bịnh ho lao và tức ngực.

THUỐC HƯỞN

VALDA

có bán cùng trong các tiệm thuốc

Có mua thì nhớ coi trên nắp hộp có hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Thuốc này thực đáng làm nổi danh tiếng cho người bào-chế ra, vì hiện đã dùng khắp trong các nhà thương và các nhà nuôi người ốm ở bên nước Đại-pháp. Thuốc này ngày nay ai ai cũng đã biết tiếng, mà lấy làm qui-hóa, lấy làm tin dùng, vì là một thứ thuốc có giá-trị đặc-biệt. Lấy xin kể các thứ bệnh mà thuốc này có thể chữa khỏi : bệnh suy nhược của đàn ông, đàn bà ; bệnh thở thần của con gái đẻ thì ; bệnh yếu đuối trong khi thai nghén, trong khi có sữa cho con bú ; bệnh mệt nhọc quá về sự làm ăn, bệnh ngọ ngẩn, bệnh đau lưng, đặt gân, vân vân.

Chỉ dùng **vài lọ** thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) **thì** các bệnh ấy thuyên khỏi.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2066

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. **Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.**

PHÀM,

Thứ chè này thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy qui-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin cứ trực tiếp qua bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU
số 10, phố hàng Ngang, Hanoi
số 113, phố Khách, Haiphong
số 78, phố hàng Trống, Nam-định
Kính-cáo

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính ống mấy lọ.

Giá tiền 0$90

Eau "PRIOR"

Nước suối để uống với rượu mạnh, như Cognac, hoặc uống không để giải khát và tiêu-thực.

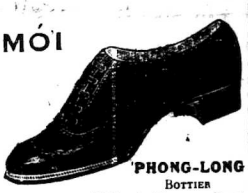
Bán tại: L'U.C.I.A. Haiphong và các chi-điểm

HIỆU GIẦY MỚI

Thưa các ngài nên dùng thử

Bản hiệu mới mở. Thực hết sức trong mong thợ làm. Da tốt, thực bền, giá hạ, xin mời Quý-khách chiếu-cố sẽ được như ý. Bản-hiệu có catalogue kính biếu

Bán buôn có giá riêng rất hạ.

PHONG-LONG
BOTTIER
72, Rue des Chapeaux, Hanoi

LE GARAGE BOBILLOT

VIENT DE RECEVOIR

Sa superbe 10 ev SUÈRE 5 places
Compteur-Montre Amortisseurs aux 4 roues. Pneus 775×145
PRIX : **26.500** francs

Sa mignonne 8/10 ev ARIÈS

Ses Super-Culasses pour Citroën 5 ev et 10 ev

(Essais gratuit sans engagement)

7, Boulevard Bobillot — HANOI

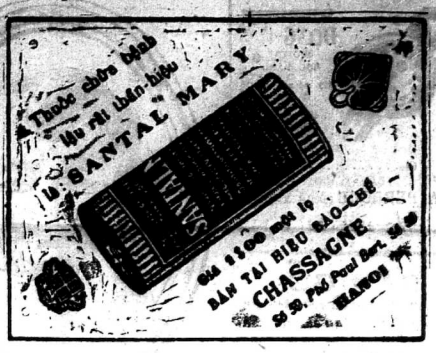
NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy	0$95
Nước hoa Pompéia	0$95
Nước gội đầu Pompéia	0$65

GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE

Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi

CÁC NHÀ THẦU KHOÁN! CÁC NHÀ CHỦ MỎ!

NÊN CẦN THẬN!!!

VỀ VIỆC KHÍ DỤNG MÒN MỎI ĐI

NÊN MUA KHÍ DỤNG

S.A.C.M. TOÀN BẰNG THÉP NGUYÊN

CÓ THỂ DÙNG BỀN KHI MÒN HẾT MỚI THÔI
CÓ CHỨA SẴN NHIỀU. — TIẾP ĐƯỢC THƯ GỬI HÀNG NGÀY

CÓ CÁC KIỂU ĐỀ ĐẶT CÁC MÁY

CHO CÁC NHÀ MÁY, NHÀ MÁY ĐÈN, MÁY GẠO, CÓ ĐỦ DỤNG VỀ NÔNG NGHIỆP, V. V.

Giá : Nº 53
Tên viết tắt : GABENTAN

Société ANONYME des CONSTRUCTIONS MÉCANIQUES à HAIPHONG.

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập lợ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . . Giá:* **1$25**
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt . . . . . Giá:* **1.25**
Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh gíp và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.
DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc tẩy huyết và tiêu độc (ta thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . . Giá:* **1$30**
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá:* **1$25**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản hiệu xin trả lời ngay

VỚI 20 QUAN, QUÝ KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Lúc mua phải nộp ngay 20 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đóng 20 quan theo như các điều khoản nói trong luật (Như vậy mỗi ngày chỉ độ ra mấy xu, có thể làm nên giàu có được).

Nộp tiền lần đầu được ngay cái số vé, chỉ mình mình có quyền số hữu, mà lại rút số nào cũng được cả, như thế có đông hết tiền rồi vậy, nếu vé của mình trúng số được lĩnh ngay cả 16. Mỗi cái vé PANAMA thế nào cũng trúng một lô, giá tiền lớn từ 100.000 nhỏ đến một 4.000 quan, không có cũng được hoàn lại 400 quan.

Thực là một cách đầu tư lãi chắc nhất và lợi nhất

Có đến 200 triệu quan được trúng số

Bỏ ra không số được trúng sẽ gửi cho người dự cược không tiền, về mỗi kỳ số trong bốn kỳ năng năm.

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)